

Our Common Future 2.0

Al een tijdje ben ik voorbereidingen aan het treffen voor onderzoek naar innovatie in de zorg. Dus zoek ik de 'haarden van innovatie' op. Op 20 mei 2011 werden de resultaten gepresenteerd van 19 denktanks, in totaal 300 mensen die zich een maandenlang vrijwillig hebben bezig gehouden met het nadenken over hoe ons land er in 2035 zal uitzien. Het basisthema was duurzaamheid. Het resultaat was inspirerend. Crowdsourcing 1^e klas. Er waren 1200 mensen op de conferentie in Arnhem afgekomen.

Voor wat betreft de zorg waren er twee workshops. Een algemene lezing van Adjiedj Bakas over de trends van de toekomst, waaronder de zorg. Onder het motto 'shift happens', liet hij zien wat voor veranderingen er op ons afkomen. Een snelle presentatie, leuk om te zien. Veel technische veranderingen gebaseerd op technieken die er al in aanleg zijn, maar nog niet algemeen toegepast worden, zoals het idee dat kanker hooguit een chronische ziekte wordt, dat de robotindustrie ook een extern skelet oplevert, de nieuwe operatietechnieken, orgaankweek. Verder ook bekend, maar leuk om in beeld te krijgen: de oneindige mogelijkheden van de digitale communicatie voor wat betreft patiëntdossier en diagnose alsmede de steeds grotere nadruk op preventie. Mensen blijven daardoor langer gezond, is de gedachte. De oplossingen voor de Care waar men kampt met een groeiende behoefte aan zorg vanwege de vergrijzing en tekort aan mensen om de zorg te leveren als we op de huidige voet blijven doorgaan leidt volgens hem tot het gebruik van meer domotica en de oplossing je ouders in te huis nemen of voor veel geld inkopen in een zorgcentrum: Vond ik niet zo innovatief. De mogelijkheden om leven nog heel lang te rekken van (hoogbejaarde) mensen die zichzelf niet meer kunnen verzorgen, leidt bij Bakas tot ethische vraag wanneer mensen dan mogen sterven en de gedachte om de eed van Hypocrates los te laten. Dit zal de komende jaren nog heel wat ethische discussie geven.

Een mooi beeld uit de presentatie van Adjiedj Bakas was de olifant in de bestuurskamer. Oftewel de metafoor voor bedrijfsblindheid, waardoor bestuurders niet anticiperen op logische ontwikkelingen.

De werkgroep zorg heeft duurzaam gedefinieerd dat iedereen in 2035 zorg kan krijgen. Men verwacht dat de regie in 2035 bij de patiënt ligt. Dit komt overeen met de verwachtingen van de sprekers op TEDxMaastricht. Men verwacht een focusverschuiving naar preventie, waardoor de supermarkt en de sportschool in de toekomst ook tot iemands' "persoonlijke zorgteam" gaan behoren. Men verwacht dat de zorgorganisaties/zorgverleners meer gaan samenwerken in een netwerkstructuur en dat zorgprofessionals specialisme overstijgend werken. De patiënt heeft de regie of wordt daarbij geholpen. Men verwacht dat de gebruiker van gezondheidszorg de instelling gaat kiezen die het best bij zijn/haar levensovertuiging aansluit. Dat zou betekenen dat zorginstellingen meer aan waarden gaan doen. Men verwacht ook dat men in 2035 een meer holistische benadering heeft van zorg, dus dat complementaire geneeskunde, voeding, zingeving en beweging in de zorg worden opgenomen. In de workshop werd dit geïllustreerd met een persoonlijk dossier uit 2035 waarin niet alleen gegevens worden opgenomen over iemands fysieke gezondheid, maar ook de emotionele, mentale, sociale, relationele en spirituele gezondheid. Mooi toekomstbeeld en boeiend om over na te denken. Ik mis echter het antwoord op de vraag hoe we dan met minder mensen, meer zorgbehoefte gaan verzorgen. Om met Adjiedj Bakas te spreken: "waar staat de olifant nu precies?"

Lezen: Duurzaam denken doen 2011-2035, Kluwer of www.ourcommonfuture.nl